

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 17C/195/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212225023
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Pacherová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2014:1212225023.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v Bratislave rozhodol samosudkyňou JUDr. Michaelou Pacherovou, PhD. v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO : 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody 175,- € a náhradu nemajetkovej ujmy 497,88 € s príslušenstvom

rozhodol:

Súd návrh žalobcu na prerušenie konania z a m i e t a .

Súd žalobu z a m i e t a .

Žalovanej sa nepriznáva proti žalobcovi náhrada trov konania.

odôvodnenie:

Žalobou doručenou súdu dňa 27.09.2012 sa žalobca domáhal vydania medzitýmneho rozsudku, ktorým by súd rozhodol, že žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava II, pretože tento nerozhodol o jeho návrhu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku žalobcu, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č.: 1190700 dlžníčkou (povinnou) R. B., nar. XX.XX.XXXX, (kde po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci číslo EX556/2006) v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote. Žalobca sa zároveň domáhal vydania rozsudku, ktorým by súd zaviazal žalovanú povinnosťou zaplatiť žalobcovi 175,- eur z titulu majetkovej škody a 497,88 eur z titulu nemajetkovej ujmy. V žalobe žalobca uviedol, že ako veriteľ zo zmluvy o úvere č.: 1190700 navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č.: 1190700 dlžníčkou (povinnou) R. B., nar. XX.XX.XXXX. Po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie, súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci číslo EX556/2006.

2
17C/195/2012

Súdny exekútor predložil návrh žalobcu na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom miestne a vecne príslušnému exekučnému súdu (Okresný súd Bratislava II) - pritom ho požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie a udelil mu poverenie registrované pod č.: 5102 028086*. Žalobca pre obavy o právny a faktický osud pohľadávky, nútene vymáhanej súdnym exekútorom, ktorému bolo naposledy udelené poverenie na vykonanie exekúcie, podal exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora zo dňa 05.10.2010. Žalobca

mal za to, že v predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene súdneho exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe, keď ním prejednaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu.

Žalobca uviedol, že mu vznikla majetková škoda predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom. Žalobca vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému sumu 70,- eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- eur, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50,- eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- eur. Táto suma by nezaťažila žalobcu, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora by dodržal zákonom stanovenú dobu.

Zároveň si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe, v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Žalobca mal za to, že nesprávny úradný postup exekučného súdu vystavil oprávnené záujmy žalobcu riziku zániku povinného, riziku zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziku insolvenčnej povinného, keď neexistoval akýkoľvek účinný vnútroštátny prostriedok nápravy spôsobilý reštituovať vzniknutú situáciu. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu, spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať a spôsobila u členov riadiacich orgánov žalobcu, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Potrebu náhrady nemajetkovej ujmy odôvodnil žalobca požiadavkou na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu.

Žalobca vyčíslil výšku nemajetkovej ujmy poukazom na doktrínu prijatú ústavným súdom, pričom poukázal na nálezy ústavného súdu sp. zn.: III. ÚS 203/06-25, III. ÚS 235/04-3, III. ÚS 347/05, III. ÚS 118/06-40, III. ÚS 110/04-55, III. ÚS 125/04-44, III. ÚS 229/04-52, III. ÚS 21/05-30, III. ÚS 190/05-36 a III. ÚS 301/05-38. Žalobca mal za to, že

3

17C/195/2012

na každý rok poznačený prieťahmi sa na základe predmetnej doktríny vzťahuje satisfakcia vo výške 20.000,- Sk, t.j. 55,32 eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu. Podľa žalobcu bol v danej veci exekučný súd bezdôvodne nečinný viac ako 71 dní, preto si žalobca uplatňuje ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy sumu 110,64 eur.

Žalovaná, v písomnom vyjadrení zo dňa 23.8.2013, žiadala žalobcu v celom rozsahu zamietnuť nakoľko mala za to, že žalobca nepreukázal podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu, súlad postupu žalobcu s dobrými mravmi, danosť príčinnej súvislosti ako aj nedostatočnosť konštatovania porušenia práva. Žalovaná uviedla, že v praxi je zaužívaný model, v zmysle ktorého exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu súdneho exekútora predloží túto žiadosť pôvodnému súdnemu exekútorovi na vyjadrenie, na vyčíslenie jeho doterajších trov a na zaslanie príslušného exekútorského spisu za účelom realizácie povinnosti vyplývajúcej exekučnému súdu z ustanovenia § 44 ods. 9 Exekučného poriadku. Žalovaná pripustila, že v niektorom prípade mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty od doručenia takéhoto návrhu, najmä v prípade, ak pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť. Podľa žalovanej, v takomto prípade exekučný súd objektívne nemohol dodržať zákonnú 30-dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu žalobcu ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora tak, aby v tejto lehote

rozhodol aj o trovách exekúcie pôvodného súdneho exekútora a súčasne postúpil novému súdnemu exekútorovi exekučný spis pôvodného súdneho exekútora. Odhliadnuc od uvedeného, v prípadoch podozrenia, že exekučný súd nekonal o návrhu žalobcu ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora, žalobca mal možnosť využiť účinný prostriedok nápravy, ktorým bolo podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Ak žalobca tento prostriedok nápravy nevyužil, zanedbal svoju všeobecnú preventívnu povinnosť. S poukazom na judikatúru Ústavného súdu sp.zn. I.ÚS 16/02 dospela žalovaná k záveru, že vzhľadom na povahu úkonu, zákonom ustanovenú lehotu, lehotu, v ktorej sa rozhodlo, nečinnosť žalobcu i nevyhnutnosť vykonať pred, resp. súčasne s rozhodnutím i iné úkony, nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote ustanovenej zákonom považovať za zbytočné prieťahy, a teda za nesprávny úradný postup.

Žalovaná ďalej uviedla, že v súvislosti s nerozhodnutím v lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody, keď pôvodný súdny exekútor mal a mohol pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktoré mal poverenie, s ohľadom na zachovanie kontinuity konania. Podľa žalovanej nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúcu v existencii prieťahov, keď žalobca nepreukázal, že by podal sťažnosť na prieťahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie ESLP či právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Žalovaná bola toho názoru, že efektívnosť a rýchlosť súdneho konania nie je oprávnený preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda príslušného súdu na podklade sťažnosti na prieťahy.

Žalovaná zároveň vzniesla námietku premlčania, keďže mala za to, že k uplynutiu lehoty na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora došlo tri roky pred dňom 23.4.2009, kedy boli žalovanej doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku.

4
17C/195/2012

Žalovaná ďalej uviedla, že žalobca nepreukázal vznik a ani výšku škody. Podľa žalovanej, akákoľvek výška nákladov na správu informačného systému a udržiavanie systému vznikala/vznikla žalobcovi bez ohľadu na tvrdené prieťahy a jej uplatnenie považovala žalovaná za účelové, keďže žalobca ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Požadovať paušálne sumy, za žalobcom veľmi všeobecne uvedené činnosti, je podľa žalovanej nesprávne a účelové. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami/skutočnosťami.

Žalovaná taktiež uviedla že žalobca nepreukázal tak vznik nemajetkovej ujmy ako ani to, že by sa mala poskytovať náhrada v peniazoch. Poskytovanie finančného zadošťačenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu. Každé prípadové okolnosti sú osobitné a nemožno vychádzať z paušálnej sumy 663,88,- eur na základe nálezov Ústavného súdu. Pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy sa vychádza z významu sporu pre žalobcu, zo skutočnosti, či sťažnosť predsedovi súdu viedla k náprave, ako aj zo skutočnosti či sa jedná o právnickú alebo fyzickú osobu. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 675/2011 žalovaná uviedla, že pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. Žalobca nekonkretizoval, v čom spočíval "zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov" žalobcu a ako situácia "ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu". Žalovaná s poukazom na list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť pod č. JUST/A3/RM/kb D(2010)] 1360 a článok v denníku SME zo dňa 16.07.2012 uviedla, že žalobca a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie, súdy konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. V takomto prípade aj súdna moc musí pozornejšie skúmať akékoľvek podanie žalobcu. S prihliadnutím na popísanú charakteristiku podnikateľskej činnosti žalobcu považovala žalovaná za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si žalobca uplatňoval nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala žalobcovi vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite žalobcu. Súčasne v takejto situácii platí,

že aj v prípade porušenia práva žalobcu, už samotné konštatovanie porušenia práv musí byť považované za dostačujúce.

Súd vec prejednal v súlade s § 101 ods. 2 O. s. p. v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu a žalovanej, ktorí sa na pojednávanie dňa 13.11.2013 nedostavili, hoci boli riadne predvolaní. Súd prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. Právny zástupca žalobcu svoju neúčasť ničím neospravedlnil, ani nepožiadala o odročenie pojednávania. Právny zástupca žalobcu doručil súdu e-mailom, odoslaným 24.09.2014 návrh na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu spolu s návrhom na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd a ktorej dôsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu vo veci nevyhlásenia sudcu povereného prejednávaním veci. Žalovaná svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnila e-mailovým podaním odoslaným dňa 29.9.2014 z dôvodu hospodárnosti konania s tým, že nežiadala odročiť pojednávanie a trvala na písomnom vyjadrení k žalobe.

5

17C/195/2012

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Dôvodom pre prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p. musí byť, že prebieha konanie, v ktorom sa rieši prejudiciálna otázka. Túto otázku si však súd môže vyriešiť aj sám s poukazom na ustanovenia § 135 ods. 2 O. s. p. V predmetnej veci zaujatosť zákonného sudcu, ktorý vec prejednáva, žalobca namietal už v podanej žalobe. O jeho námietke bolo rozhodnuté Krajským súdom v Bratislave ako súdom nadriadeným postupom podľa § 16 ods. 1 O. s. p. uznesením zo dňa 17.10.2012 č. k. 5NcC/70/2012-20, právoplatným dňa 02.11.2012, ktorým zákonná sudkyňa JUDr. Michaela Pacherová nebola vylúčená z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 17C/195/2012, keďže nebola zákonnou sudkyňou v predmetnej exekučnej veci.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p. súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci došiel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 02. 7. 2013 č. k. III. ÚS 295/2013-12 sťažnosť žalobcu zo dňa 13. 12. 2012 proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17. 10. 2012 č. k. 5NcC/70/2012-20 odmietol pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie a rozhodnutie.

V zmysle vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení nebol daný dôvod na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p. a ani podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p., keďže sťažnosť žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17. 10. 2012 č. k. 5NcC/70/2012-20 bola uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 02. 7. 2013 č. k. III. ÚS 295/2013-12 odmietnutá pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie a rozhodnutie a neprebíha žiadne konanie, v ktorom by sa riešila otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní. Súd preto návrh žalobcu na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

Vykonaným dokazovaním oznámením obsahu listinných dôkazov predložených žalovanou a zadovážených súdom (§ 129 O. s. p.), zistil súd tento skutkový stav veci:

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 39Er/6042/2006, neskôr pod sp. zn. 31 Er 3509/08 Okresného súdu v Pezinku súd zistil, že na základe návrhu na vykonanie exekúcie žalobcu ako oprávneného zo dňa 04.10.2006, na podklade exekučného titulu - právoplatný a vykonateľný rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom v Bratislave zo dňa

24.04.2006 sp. zn. : SR 1119/06, v prospech oprávneného proti povinnej R. B., nar. XX.XX.XXXX, bola doručená Okresnému súdu Bratislava II dňa 09.10.2006 žiadosť súdneho exekútora JUDr. Vladimíra Cipára o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pod sp. zn. EX 556/2006. Dňa 10.01.2007 Okresný súd Bratislava II vydal poverenie č. 5102 028086*, ktorým poveril súdneho exekútora JUDr. Vladimíra Cipára vykonaním exekúcie na vymoženie uloženej povinnosti zaplatiť istinu 9 240,-Sk s príslušenstvom, trovy konania 6.312,-Sk, trovy právneho zastúpenia v exekúcii a trovy exekúcie.

6

17C/195/2012

Dňa 09.10.2006 bola exekučná vec postúpená vecne a miestne príslušnému Okresnému súdu v Pezinku, kde bola spisu pridelená spisová značka 31Er 3509/2008. Dňa 06.10.2010 bol Okresnému súdu Bratislava II doručený podnet oprávneného na zmenu súdneho exekútora z JUDr. Vladimíra Cipára na JUDr. Rudolfa Krutého. Podanie oprávneného zaslal Okresný súd Bratislava II Okresnému súdu Pezinok dňa 11.10.2010 k sp. zn. 31Er 3509/08.

Exekučný súd uznesením zo dňa 27.07.2011, č. k. 31Er 3509/2008-19, EX 556/2006, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 04.11.2011 zamietol návrh oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu.

Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona, účinného v čase namietaného nesprávneho úradného postupu, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, účinného v čase namietaného nesprávneho úradného postupu, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona v platnom znení, pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadošťačením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

7

17C/195/2012

Podľa § 17 ods. 3 citovaného zákona výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1, 2, 3 citovaného zákona právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia. Najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8. Lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 27 ods. 1 citovaného zákona zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Podľa § 44 ods. 8 zák. č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len " Exekučný poriadok"), oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 9 Exekučného poriadku súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

V zmysle vyššie uvedených skutočností a citovaných ustanovení právnych predpisov súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že v exekučnej veci oprávneného žalobcu, proti povinnej R. B., vedenej pred Okresným súdom v Pezinku pod sp. zn. 31Er/3509/2008, rozhodol exekučný súd o návrhu žalobcu zo dňa 06.10.2010 (oprávneného v exekučnom konaní) na zmenu súdneho exekútora, ktorý návrh bol odoslaný exekučnému súdu dňa 11.10.2010, uznesením zo dňa 27.07.2011. Z uvedených skutočností je zrejmé, že exekučný súd pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora nedodrжал zákonnú 30 - dňovú lehotu.

Žalobca sa po tom, čo žalovaná jeho žiadosti na predbežné prerokovanie veci nevyhovela, domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy proti žalovanej z

8

17C/195/2012

dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu. Predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, ako zodpovednosti objektívnej, je kumulatívne splnenie podmienok, ktorými sú existencia nesprávneho úradného postupu, existencia majetkovej škody, resp. nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Nesprávnym úradným postupom v súlade s § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. je aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Súd preto v tomto prípade neskúmal, či došlo k prieťahom v konaní, ale skúmal nedodržanie zákonnej lehoty. Podľa súčasného znenia zákona č. 514/2003 Z.z., všeobecný súd nie je oprávnený skúmať existenciu nesprávneho úradného postupu. Nakoľko však právna úprava zákona č. 514/2003 Z.z., účinná v období namietaného nesprávneho úradného postupu, nevyžadovala vychádzať pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v

zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní, len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, súd dospel v súlade s § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. k záveru, že je oprávnený skúmať existenciu nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v nedodržaní zákonnej lehote. Súd preto na základe uvedeného dospel k záveru, že bol splnený prvý predpoklad zodpovednosti štátu za škodu, keď došlo k nesprávnemu úradnému postupu tunajšieho súdu, ktorý nerozhodol o zmene súdneho exekútora v zákonom stanovenej 30 - dňovej lehote.

Čo sa týka druhého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, a to existencie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, súd sa stotožnil s argumentáciou žalovanej a dospel k záveru, že žalobca ich v konaní nepreukázal. Žalobca poveril znaleckú organizáciu - Ekonomickú univerzitu v Bratislave na podanie znaleckého posudku. Úlohou znaleckej organizácie bolo určiť výšku majetkovej škody, ktorá bola žalobcovi spôsobená nesprávnymi úradnými postupmi a nezákonnými rozhodnutiami okresných súdov Slovenskej republiky v exekučných konaniach a to najmä v súvislosti s porušovaním zákonných lehôt a nečinnosťou, či zbytočnými prieťahmi v exekučnom konaní pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie alebo pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora. Z obsahu znaleckého posudku č. 1/2014 súd zistil, že znalecká organizácia škodu vyčíslila paušálne ako mzdové náklady zamestnancov, náklady na tlač, náklady na úpravu informačného systému, náklady na poštovné, náklady na telekomunikačné služby. Znalecký posudok poukazoval na skutočnosť, že z dôvodu nečinnosti exekučného súdu bol oprávnený nútený overovať skutočnosť či súd rozhodol v exekučnej veci, ako rozhodol o žiadosti o vydanie poverenia, urgovať vydanie rozhodnutia, urgovať a spracovať sťažnosť na postup súdu, uhradiť poplatky, spracovať reakcie súdu na urgencie, prípadne vypracovať nové stanovisko, overovať bonitu dlžníka, komunikovať s dlžníkom, overovať prijatie elektronického podania, urgencie/sťažnosti. Z obsahu exekučného spisu súd nezistil, že by žalobca realizoval čo i len jeden úkon, tak ako sa to konštatuje v znaleckom posudku.

9

17C/195/2012

Náhradu majetkovej škody, tak ako si ju v konaní uplatnil žalobca, nie je možné priznať, keďže nepredstavuje skutočnú škodu ani ušlý zisk, ktorých vznik znaleckým posudkom číslo 1/2014 nemal súd za preukázaný a nekorešponduje ani s obsahom exekučného spisu.

Paušálne vyčíslenie administratívnych výdavkov nemožno chápať ako skutočnú škodu. Dôkazné bremeno preukázať vznik a výšku skutočnej škody zaťažovalo žalobcu, z obsahu predloženého znaleckého posudku súd vznik skutočnej škody nemal za preukázané. Keďže žalobca na preukázanie vzniku škody dôkazné bremeno neunesol (nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz), súd jeho návrh v časti o náhradu škody zamietol. Súd mal za to, že v priebehu exekúcie v čase, keď je podaný návrh na zmenu exekútora, k žiadnej škode pre prípadnú nečinnosť súdu nemôže dôjsť, keďže pôvodný exekútor má podľa zákona povinnosť vykonávať úkony exekučného konania.

Žalobca sa taktiež domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože mal za to, že samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Z uvedeného vyplýva, že nedodržanie zákonnej lehote automaticky nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť nedodržania zákonnej lehote, bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu, následkov na žalobcu v rôznych oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č.

514/2003 Z. z. je totiž súdnym konaním, v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena účastníkom konania. Z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 467/08 vyplýva, že právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom štátneho orgánu nie je absolútne, ale v záujme zaistenia právnej istoty podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie. Predpokladom na uplatnenie nemajetkovej ujmy v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. je práve preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Medzi prvky nemateriálnej ujmy u právnických osôb patrí povesť spoločnosti, ale taktiež neistota v plánovaní rozhodovaní a problémy spôsobené vedeniu spoločnosti. Žalobca uviedol, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Žalobca však svoje tvrdenia nijakým spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal. Súd nemôže žalobcovi priznať náhradu nemajetkovej ujmy na základe jeho abstraktných tvrdení, keď nepreukázal a nekonkretizoval, aké podnikateľské postupy a aktivity boli ovplyvnené. Pokiaľ žalobca tvrdil, že neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy, spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, vyvolala u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť spoločnosti, súd mal za to, že žalobca nevyužil svoje zákonné možnosti a nielenže vydanie rozhodnutia na súde neurgoval, ale ani nepodal sťažnosť na prípadné prietahy v exekučnom konaní. Navyše súd, s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo 675/2011, zastáva názor, že nepríjemnosti spôsobené členom vo vedení spoločnosti možno zohľadniť iba v obmedzenej miere, a že v rámci odškodnenia právnickej osoby za

10

17C/195/2012

nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnou neprimeranou dĺžkou konania by nemali byť odškodnené aj fyzické osoby, ktoré sa na právnickej osobe nejakým spôsobom podieľajú, nakoľko im nevzniká ujmy priamo (nie je daná priama príčinná súvislosť).

Nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností jednotlivého prípadu. Pred rozhodnutím o zmene súdneho exekútora sa potreboval exekučný súd najskôr vypoariadať s podnetom pôvodného exekútora na čiastočné zastavenie exekúcie, v dôsledku čoho nebolo objektívne možné, aby exekučný súd zákonnú lehotu na rozhodnutie o zmene exekútora dodržal. Súd o zmene exekútora rozhodol za 65 dní od doručenia návrhu oprávneného, čo je v porovnaní s dobou trvania exekučného konania, ktoré trvá od roku 2007 až doposiaľ, výrazne krátky časový interval. Súd mal za to, že nedodržanie zákonnej lehoty o 30 dní nemohlo na strane žalobcu spôsobiť neistotu, alebo vznik akejkoľvek škody, či nemajetkovej ujmy. Odhliadnuc od skutočnosti, že žalobca nijako nepreukázal ani vznik skutočnej škody ani nemajetkovej ujmy, je nepravdepodobné, že by nedodržaním lehoty 30 dní mohlo dôjsť k tak závažnej ujme, ako popisoval žalobca v návrhu. Nie je prípustné, aby žalobca prenášal podnikateľské riziko vo forme zániku, resp. riziko insolvenčnej povinného na súd. Pri posudzovaní formy a výšky nemajetkovej ujmy je potrebné zohľadniť aj jeho podnikateľskú aktivitu. Pokiaľ žalobca poskytuje spotrebiteľské úvery fyzickým osobám s nízkou bonitou, musí byť uzročený s tým, že existuje riziko insolvenčnej povinného, a že exekučné konanie môže trvať pomerne dlho, čo so sebou nesie tak vyššie finančné náklady, ako aj psychickú záťaž.

Súd sa nestotožňuje ani s názorom žalobcu, že možno priamo porovnávať nemajetkovú ujmu za nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia a nárokom priznávaným Ústavným súdom Slovenskej republiky za prietahy v konaní. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Výška nemajetkovej ujmy sa preto bude líšiť na základe individuálnych daností prípadu a z tohto dôvodu jej výšku nemožno paušalizovať.

Pokiaľ žalobca v súvislosti s nárokom na nemajetkovú ujmu poukazoval na porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, súd poukazuje aj na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 01.03.2012, sp. zn. 9Co/285/2011, v ktorom krajský súd výslovne uviedol, že samotné porušenie

práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov patrí výlučne do právomoci ústavného súdu. Súd preto nemohol skúmať porušenie ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a žiadne konanie, v ktorom by bol konštatovaný prieťah v konaní sa nevedlo (žalobca to ani netvrdil ani nepreukázal). Je však potrebné zdôrazniť, že aj v prípade, že by sa potvrdilo porušenie základných práv žalobcu, aj v tomto prípade by bolo potrebné preukázať existenciu konkrétnej nemajetkovej ujmy. Žalobca však vznik nemajetkovej ujmy nepreukázal.

Súd mal ďalej za to, že žalobca nepreukázal ani splnenie tretieho predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, keď nepreukázal existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmom. Ak by aj žalobca vznik majetkovej škody a nemajetkovej ujmy preukázal, žalobca

11

17C/195/2012

nepreukázal, že by mu tvrdené náklady nevznikli aj tak, nakoľko ako vyplýva z exekučného spisu, exekučné konanie nebolo do dnešného dňa skončené.

Keďže žalobca nepreukázal splnenie všetkých predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, súd návrh žalobcu ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

Pokiaľ žalovaná vzniesla námietku premlčania, súd mal za to, že táto bola neopodstatnená. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. V danom prípade mohlo dôjsť k vzniku škody, resp. nemajetkovej ujmy u žalobcu najskôr po uplynutí 30 - dňovej lehoty odo dňa podania návrhu na zmenu súdneho exekútora (06.10.2010), teda dňa 05.11.2010. Návrh na začatie konania bol podaný na súd dňa 27.9.2012, teda pred uplynutím 3 - ročnej premlčacej doby.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. Keďže úspešnej žalovanej vo veci v konaní žiadne trovy nevznikli (aspoň zo spisu nevyplývajú), súd jej ich náhradu proti žalobcovi, ktorý vo veci úspech nemal, nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p.,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 1, 2 O. s. p.).

12

17C/195/2012

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (§ 251 ods. 1 veta prvá O. s. p.).